

SZÉKELY HIRLAP.

Politikai és társadalmi lap s a „Jogász-Egylet” közlönye.

Szerkesztői szállás:

Szent-Miklós-utca 791. sz. hová a lap szellemi részét illető cikkek küldendők.

Kiadó-hivatal:

A ref. főtanoda könyvnyomdája, hova az előfizetési pénzek és reclamatiók küldendők.

Hirdetési díj: Egy háromszor hasábozott garmond sor ára 6 kr; bélyegilleték minden hirdetés után külön 30 kr.

A hirdetési díjak előre fizetendők.

Hirdetéseket elfogad: helyben a kiadó-hivatal; Pesten: Lang Leopold, Erzsébettér, 9. sz.) Bécsben Haenstein és Vogler (Neu-Markt 14. sz.)

Megjelenik e lap

minden szerdán és szombaton egy egész lven.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Félévre 3 frt.

Negyedévre 1 „ 50 kr.

M.-Vásárhely, 1874. okt. 15-én.

Bismark herceg a mily merész államférfi a politikában, ép oly tulzott bátorsággal bir a privát jellegű dolgokban. Ezt eléggé bizonyítja Arnim Henrich gróf meglepő bebörtönöztetése.

A napi sajtó combinatív tudósítása némi felvilágosítást adnak ugyan e rejtélyes ügy történetéhez, de egyik sem bir azon határozott tudomással, hogy a tény tiszta előadása folytán biztos álláspontot foglaljon el a nagy államférfi eljárásának ítélete fölött.

Igaz ugyan, hogy e homály eloszlatására maguk a porosz és német lapok nem igyekeznek hatni, de ezt nem lehet csodálnunk ott, a hol Bismark dús jövedelem forása vezet e téren is az eszmék nyilvánulását.

A tény azonban rendkívüli; egész Európa figyelme csüng rajta titokban nem maradhat.

A mit félhivatalos forrásból sejteni lehet, az a következő tényállást foglalja magában.

Arnim gróf e hó 4-én hivatalos közegek felszólítása folytán bizonyos politikai színezettel bíró okmányok kiadására kényszerítettet, melyek mint párisi és római követnek kezelése alá lettek volna bízva s most a levéltárban nem találhatnák. A gróf a kiadást megtagadta, részint mert azok hollétéről tudomással nem bir, részint mert magán jellegűek.

E levelek fontossága azonban már mindkét esetben nagymérvűvé vált.

A hivatalos színezet valószínűtlennek tűnik fel, mivel nem indokolható ez esetben a gróf magatartása, ki ismerve a törvények szigorát, ismerve Bismark ellenséges indulatát, azok eltitkolása által alig követhetett volna el oly észlelyességet, a melyet tőle, mint kitűnő diplomatától, nemzete és önmaga érdekében is várni lehet.

Sokkal közelebb áll a meggyőződéshez azon nézet, a mely e levelek magán jellegűségét vitatja. S ha megtekintjük azt, hogy Bismark a gróffal régóta ellenséges viszonyban áll, s már megtörtént az is, hogy az öreg császár döntött azon kérdés felett, hogy: a herceg, vagy a különben kedvelt gróf akarata legyen érvényes.

Ily előzményekből elég természetesen következik az, hogy a hercegnek oly levelei lehettek a grófnál, melyeket a barátságos viszony idejében, inkább a grófhhoz, mint a követhetett intézett, s melyben Vilmos császár tetteinek bírálata és több államférfi megrovása által önmagát érzi a köztudomás folytán compromittálva. E nyilvánossá-tételtől pedig félhetett, mert a gróf személyes ellensége is volt.

E levelekben rejlik tehát azon privát fontosság, mely a herceg állását teszi kétesé, s melyről ő elég ügyességgel úgy nyilatkozott a császárnak, hogy azok nyilvántétele által az Oroszországgal fennállott békés viszony zavartatnék meg.

A mult érdemei a herceg mellett szóltak... a császár az elfogatásba beleegyezett; s bár érelyesen foly a vizsgálat, de a tiszta tényállást kideríteni a megvesztegetett berlini lapok szűkeblű magatartása miatt még nem lehet.

Nagy hatalom a sajtó hatalma; de még nagyobb azé, ki ezt kénye szerint tudja vezetni. Egy szomorú példa a híres porosz nemzetnél!

Jogi szemle.

A m. p. törvénykezési rendtartás 52. §-a.

Disznajó, október hóban.

A törvénykezési rendtartás fenn idézett §-a, ugy látszik, tultág értelmezésben részesül a gyakorlati alkalmazást illetőleg, s a theoriában sem egy szakmunkára találunk, hol azon nézet van kimondva, miszerint a fennebbi §. értelmében, a felek akaratától függ nemcsak illetőségi kérdésben, hanem tisztán bírói hatáskör kérdésében is a rendes szabálytól eltérőleg egyezkedni, a bírói ide vonatkozó eljárásokban pedig nem egy esetről látjuk, hogy a felek egyezsége folytán járásbíróságok fogadtak el 1000 forint követeléses kereseteket nemcsak, de fekvőség iránti tulajdonjog, s egyéb a törvényszékek hatásköréhez utalt keresetekben is jogérvényesen bíráskodtak és bíráskodnak, igen természetesen, mert ha a felek tetszésétől függ 1000 frtos keresetben eltérni, ezen elvből lehet bármint keresetben azt tenni, levén mindegyik hatáskör kérdése.

A törvénykezési rendtartás ezen §-ában mi részünkről ily tág értelmezésre, s ebből folyólag a felek érdekében ekkorára kiterjedt hatalomra sem okot, sem ürügyet nem látunk, s ettől eltérő nézetünk indokai az alábbiakban szolgáljenak e kérdés megvitatására.

A törvénykezési rendtartásban ugyanis, bírói hatáskör alatt értjük a különbféle bíróságok közt elméletileg felállított azon szoros határvonalakat, mely közül mindegyik megszabja, hogy a körön-belől, valamely bírósnak működése alatt, mit lehet és kell tenni, mely határtól a felek akaratjából is eltérni nem szabad, nem lehet. E hatáskör iránti szabályokat tartalmazzák a t. rts. 15. beazárolag 28. §§-ai. Nem ezen megszorítást értjük ellenben a bírói illetőség alatt, mi nem egyéb, mint a külön s egyforma bíróságok közt megállapított területbeli határ, mely kijelöli a helyet a peres fél részére, hogy személyi vagy esetleg ügyleti viszonyánál fogva több egyforma hatáskörű bíróság közül, melyikhez tartozzék. Ez a törvk. rts. egész külön fejezetében a 30.-tól beazárolag a 63. §§-aiban tárgyalatik, s a bírói hatáskörre nem vonatkozva, a felvetett 52 §. tisztán csak bírói illetőségről szól. A dolog természetéből folyólag sem lehet ez másként.

Hogy egy szabad államban a polgári jog annyira meg legyen kötve, hogy a peresfelek magánügyeik érvényesítése végett a bizalom megtagadásával több egyforma bíróságok közül csupán a rendes bíróságra legyenek utalva, ezt mi sem állítjuk, sőt illetőségi kérdésnek az 52. §. szerint törvénykezési rendtartásunkban csak ott látjuk helyét, hol a felek e tekintetben szabad jogaikat nem gyakorolva elmulasztották előre intézkedni, de nem lehet másfelől a felek akaratjától tenni függővé, valamely bírói hatáskört, s a feleknek oly hatalmat tulajdonítani, mi annyit tenne, hogy töllek függ a kérdés, mit és hogy tegyen valamely ügyben a bíróság. Ily eljárás szükségfelettivé tenné teljesen azon intézményét a tör-

vénynak, mely a bíróságok működési és tehetségi körét véve tekintetbe ennek hatályát megszabja s eszközöket adott ezekhez mérten kezeikbe, s egyértelmű lenne a pertári írásbeli, s sommás szóbeli eljárás különbsége iránti feltett szabályok megsemmisítésével.

Azon véleményben vagyunk tehát, hogy a t. r. t. s. 52. §. szerint csak is bírói illetőségtől azon a felek akaratjából eltérésnek helye, s az ezzel ellenkező szokás törvénnyel nem bir, ezt ki merjük mondani, s bárha lesznek, kik állításunkra kételylyel fognak tekintetni, nem tehetünk róla; a törvényt rontó szokás elfogultá nem tehet.

r—l.

Maros mellől 1874. aug. hóban.

A Bethlenianum fehérvár-n.-enyedi collegium nebaútsdvírág.
(Folytatás.)

Felhivom az érdeklődő olvasó figyelmét a czimzett ügyben okt. 3-kán e becses lapnak 79-dik száma alatt megakadt s távol létem, meg elfoglaltatásom miatt eddig nem folytathatott értekezésemre, s annak ezen zárszavaira: „Hanem térek czélom fölveti sorához és lássuk: mennyiben épen hóbert J. V. úr fennebb idéztem iratása második fele, melyszerint állítja: „de, hogy ez által a tanoda glebe adstictussá vált volna és örök időkre az enyedi rögökhöz lenne kapcsolva, ezt állítani bizonyosan senki sem fogja, a ki a tanoda jogviszonyainak multját ismeri.”

Nincs szerencsém ismerni a jelzett értekező urat, de ugylátszik, hogy jótéteményeit érzi II. József császár azon rendelkezésének, melylyel a földhöz ragadott jobbágyságot eltörli, legalább a „glebe adstictusság“-nak a nagy-enyedi főtanodára alkalmazása ilyen szájzre mutat, hanem minden folszabadult nagy eszméi mellett, melyek különben iratában csak a K. S. hypothesisi tisztelőtében nyilvánulnak, észlelhető egy kevés oly curialistai függés, a ki az állam segédkezését veszi igénybe, megváltásánál. Ha szűkebb hazánk intézetei, mind a nagy-enyedi főiskolához hasonlatosan oly férfiakat neveltek volna a hazának, mint gróf Mikó Imre, báró Kemény Dénes, Szász Károly, Zeyk József és testvérei, b. Kemény Domokos, Kemény Zsigmond, Jablonczai Elek, Pogány Károly, Gyarmathy Sámuel, Takács János, Bolyai Farkas, Koteles Sámuel s más százai a jeleseknek, bizonyosan örömmel vallhatnák magukat ők is, mint az enyedi főtanoda hiszi, hogy örökre, mig nemzetünk él és befolyásos tagjai nemzetünknek, e környékbeni hivatását és fenntartását eszélyes szigor és tapintatosság mellett átértik és ezt eszközölni is képesek, Nagy-Enyedről meg nem mozdítható s nem is szükséges ez, valamint Nagy-Enyedről, ugy nem Szászváros-, M.-Vásárhely-, Kolozsvár- és Székely-Udvarhelyről.

Fennebb tanusítám, hogy: ha tán, mint jelenleg észlelhető, egy fractió létezik is, mely a n.-enyedi főiskola egyik, az alapító-fejedelem: Bethlen Gábor által ezen tanintézet lételével összekötött és alapított hittani osztályt el akarná is innen szakasztani s a teljes épületből, a melyhez egy fillérrel egyikök is soha sem járult, a tetőzetet, a vihar-fogót és éltető elemet Kolozsvárra vinni óhajtaná; oportunitási, nemzeti, szükségességi és nevelésügyi elvek és kötelmek minden mozogható magyart e törekedéssel szembeszállani köteleznek; de főképen bebizonyítám törvények és történelem, egyházi mindennemű végzések és vallásunk kifejlődése, a közmivelt-ség országrészünk minden kunyhóihoz kiterjesztése szükségességével, hogy ezen tanulintézethez, ennek kiegészítő

Nevelési képek

a múlt századból? (!)
SZENTGYÖRGYI ISTVÁN-tól.
(Folytatás.)

— Jó reggelt T. biróné asszony; jó reggelt, jó reggelt! A kis Jóska és Ilon biró urammal talán a szénacsinálóba mentek? Jó is, biróné asszony, egy-egy kis levegőváltoztatás; még a gyermekek is megúnják az örökös egyformaságot.

— Mit beszél „mest“ uram? Az én gyermekeim a szénába? Most újból „megmogyorófa pálcázta“ őket, ugye? Ugy bánik gyermekeimmel, mintha bizony vadállatok lennének azok! De várjon, jó öreg! A mi sok, sok!... s ezzel „mest“ uramra rábúznán az ajtót: vilámbességgel tűnt el biróné asszony „rekt“ uram szeme elől.

A jó öreg nem tudta magát föltalálni. Bizony-bizony — szól magában — mégis keserű kenyér ez a nevelői, tanítói kenyér!

A biróné — gondolva gyermekei fogásukat — egyenesen a cziheres erdő felé vevé útját.

— Hát ismét a multkori fogást vevétek elő? — kiált — megmondottam ugye, ha még egyszer ezt cselekszitek, ezer ördög viszen el! Erre gyermekei eszevesztett futásnak eredve, meg sem állanak az iskoláig; hol a mamától ugyan megszabadulva, de mester bácsi körmei közé kerülének.

Jöjjetek, gyermekeim, jöjjetek — szól nyájason az öreg — ép most kereslek odahaza. Látjátok, hisz mester bácsi oly jó hozzátok, még a nyugalom napjait is kész-örömmel áldozza föl értetek, és ezt mily jó (!) szívvel (?)... mily odaadás- (!!) készséggel teszi!... Oh, ti kis hamisak! oh, ti kis hamisak! Mily gyakran megkeserítetek öreg napjaimat!

S ezzel — a gyermekek bátorságot véve — besurrannak a rozszant iskolaszobába.

A jó (!) mester bácsi is berohan utánuk, a diribdarabból összetákolta ajtó fazárját elötölja s a gimnasztikai gyakorlatokat a mogyorópálczával, a gyermekek hátán, produkálni kezdi, mire az ajtó kizökken helyéből s diribdarabra szakadozva gurul az iskolaterem közepére.

Ugy látszik a biróné asszony is jól értett a gimnasztikai gyakorlatok azon neméhez, melyek a „gyorsfutászat“-ot és „erőműtan“-t tárgyalják; épen akkor érkezett az iskolajátohoz (gyorsfutászat), midőn a „torna gyakorlatok“ keserves sikajt csaltak gyermekeinek ajkaira (ekkor vette hasznát az „erőműtan“-nak).

— No, falu semmiházi, naplopója; rajta kaptalak ugye! — kiált dühtől szikrázott szemekkel a biróné —

Nem elég, hogy gyermekeimet elidegenítéd az iskolától, hanem annyira vitted, vén semmiházi, hogy még saját anyjukat is kénytelenek kerülni! Várj csak, ezt mindjárt megkeserülöd.

II.

Újból falun vagyunk.

Többé a pásztorkürtöt már nem halljuk bezengeni a falu utcáit, csak a hajnali harang rezgő hangja száll be itt-ott egy kiszakadozott, papírral, lantornával foltzott ablaküvegen: mire a házigazda fölébred ugyan, de egyet sobajtva, más oldalára fordul s tovább folytatja hajnali álmát. A júhnyáj kolompja már többé nem halatja viszhangját, s a pásztor furulyája nem sarkalja dalra az arató-lányok csengő hangját. A kis ártatlan báránykák már nem futkosnak pajkosjátszian a hegyoldalokon, s a pásztortűz végkép kialudt a bérczek ormain.

Tél van.

Falut, utcát, erdőt, mezőt, rétét és halmot fehér hólepel borít.

Csend és nyugalom honol mindenütt.

Zaj sehol, a néma csend befed mindent.

A mi fölrazza e mély csendjéből az alvó természet: az egy-egy vidor gyermekesereg fesztelen csoportja.

A hófúvatag ölnyi magasságban lep el bérczet és völgyet. Az északi szél fület hasító sivitásban tör utcáról-utcára, s az itt-ott andalgó embercsoportot sebes léptekre inti, mondván: most jobb otthon, a kandalló enyhe környezetében. A pacsirta nem zengi már a levegőben szántó-dalát; a fülmile a bercek csalitos lombjai közül már rég elköltözött; szóval: a természet téli álmát aluszsza.

Reggel van.

Most újból megkondul a reggeli harang: imára híván a falu lakóit.

Az Úr fölkennt papja — köpenyében mélyen beburkolódzva — most sebes léptekkel halad az Úr háza felé, hol újból az orgona magasztos hangja fogadja. Utána viszont néhány botra támaszkodott, elaggott férfi és nő siet — ugy a hogy tőlük kitelbelik — az Úr házába: egyesítendő imájukat a pap imájával.

Az istenitiszteletnek vége.

egyetlen elég büszke volt — dicsérem — magyar ruhával jelenni meg kinevettetett... azt hiszem ezen a nevetőket bélyegző fogadtatás koszoruzta fellépését azon öntudatában, hogy ő mindeniken felül emelkedve nem szégyenelte saját nemzete öltönytét venni föl!!

Nem czélom az ily — nem a népnél, — hanem a hazafiságukat hangoztató uri rend némely tagjainál előforduló — eseteket elősorolni, s ments Isten, hogy elitélném, ki nem azt visel, ennek helye és ideje inkább a nagy elnyomatás az abszolutizmus ideje alatt volt, mikor meg kellett mutatnunk, hogy nemzet vagyunk, hogy élünk, hogy élni akarunk, mikor így kellett, nem is volt ok a panaszcra, mert így is volt az: de most az alkotmány szabadság és honunk virágzása halálán, mikor már rá jöttek, hogy mink is volnánk valakik nincs elkerülhetlen szükség arra, babár azt egészen közönyösön venni bűn, viselése soha senkinek nem derogál és épen a fiataliságtól, a haza reményeitől megvárhatnók azért még a ki nem ilyet visel, nem itélhetjük egészen el, de hogy egy estélyen egy jelenjék nemzeti öltönyben meg és az kinevetessék... mert e héten nem az divik... óh az mégis elszomorít s ily kérdést készlet intézni ifjuságunk ezen részéhez: quo usque tandem?... hova haladtok... hol tévelygtetek.

Eszembe jut a költő aggálya

„Lesz-e gyümölcs a fán, melynek nincs virága.

Vagy virág vagy-e te hazám ifjusága?...“

De legyen elég ennyi erről, nem örömet foglalkozom az ily elszomorító dolgokkal, sőt mellőzöm a divatelleni philippicak hosszú sorának fölemlítését is. Óh az sok időt, tért kívánna, e helyett jobban esik ismét a néphez fordulni és őt keresni azt, a mit itt nem találunk, nemzeti önértetet, büszkeséget. Szóljunk a nőkről.

(Folytatása köv.)

részeihez, a különböző tanosztályokhoz, vagyonához, jövedelméhez nyulni nem szabad; az alapító-fejedelem s a törvényes igató a tanintézetet, tanárait és a tanulókat a vagyonokba és jövedelmek élvezetébe örökös tulajdonosokká tevő okmány, ha minden fennebbi törvények nem állának, megvédi ezeket örökre e szókban: „Collegio Albensi Bethleniano, ipsisque professoribus et alumniis, eorumque successoribus — introductis collegium Albense in dominium statuatisque eundem et eosdem, eidem ipsiusque successoribus et alumniis simul cum praeallegatis cunctis suis utilitatibus perpetuo possidendis.“

A ki ezen törvény, opportunitás és szükségesség-biztosította tulajdont ezután is meg meri támadni, annak nincs képzete a tulajdonjog szentségéről, a nemzeti hivatásról és különösen a szennyes önérdéken kívül aligha egyébre akarja használni a nemzeti nagy elődök, az alapító-fejedelem és az őtet jó tettekben követő, nagyobb részint a honoratior és középosztályból lett adományozók és alapítók véres veritékét.

Mig törvény biztosít bárkit tulajdona és jövedelme használatában, mig azon törvények fennállanak, melyek a nagy-enyedi főiskolának, növendékeinek, egyáltalában tanulóinak hagyományzókat affelől biztosíták, hogy rendelkezéseik szentül és sértetlenül azon helyütt és azon érdekekben fognak felhasználtatni, a melyre életük keresményét szentelék; addig minden ellenkező okoskodások, értekezések, akár a kakasdi rusticus, akár a tekei szegény falusi levél tartalma szerint eredjenek; hiu töprenkedések, hiu vágyak, legfennebb azt jelzik, hogy egy pár sértett hiuság hol maga ir vidékről saját ügyében levelet, hol különben is ügyhez nem értő pajtasokat vadász, a kik, ha tán föltéve, de meg nem engedve, mostani állásukból egyébre is használhatók lehetnének, bizonyosan azon nagy nevet és annak politikai intentióját föl nem foghaták, a kit levelében idéz. A midőn az egyházi jogtan halhatatlan szerzője által kiadatott, nem volt nemzeti kormányunk, patensek rendelkeztek hitünk, sőt reményünk felett is; ma már a fejedelem és jobbaink bölcsesége, tetteink és törvényeink urává tett, ha észelyesek, tapintatosak és nemzeti érdekünket felfogni tudók leszünk; semmi sem áll útunkban azzá lenni, a mely czélra eldödeink a felsoroltam törvényeket hozák. — Ma a fejedelem és a birodalom érdeke követelik, hogy a magyar birodalom minden községeiben, minden városaiban jóllét és miveltség uralkodjék; magyar legyen a zászlóvivő a nemesben és jóban.

(Folytatása következik.)

TÁRCA.

A SZÉKELY NÉPELETBŐL.

Népismei rajz.

I.

Jelige: Mind az, a mi népies, ha még oly csekélységnek látszik is, ügyelmet érdemel.

Valóban helyesen mondotta a tudósok egyike, — a sok közül hamarjában neve nem jut eszembe, — hogy „a mi népies, néptől eredő, néphez tartozó bármily csekélységnek látszó is, megérdemli, hogy néhány pillanatot szenteljünk neki!“

Bizonyomra én is, mi is e véleményben vagyunk, mert a nép fentartója az ősi, az elődök korából maradt hagyományoknak mondák, dalok és szokásoknak. És mondhatnánk-e egyebet az ősi öltözetre nézve??

Nem a nép-e az, mely bár halad az idővel, de nem korcsosul, az üzérkedők öröme s a „divat“ lendítésére, ennek újabb és ismét újabb mozzanataival, s pedig higgyétek nem mindig és nagyon sokszor nem — a talán anyagi tehetetlenség okozta ezt; nem, hanem annak bekövetkezhetsége elkerülésén kívül a nemzeti önértet a büszkeség...

Mig az uri rendnél a magyarka helyett frakk (fecske farku kaput) másiknál quecker köpeny helyett alá anyámasszony keszkenő, plaid, a jó szem megkimélése helyett, sallangos Zwicker stb. divik, addig a népnél habár a különböző vidékek szerint nagyon különböző a viselet, de abban mégis egyeznek, hogy mindenikök, egykét különczködőt kivéve, az ottani vidékek viselete szerint öltözkedik, azonban e viselet idővel változik, de nem

változik minden héten, és a mi legfőbb mindig a nemzeties marad, mi pedig erre nagy sulyt fektetünk; hogy hányszor változik, még az is mellékes kérdés; de, hogy a a nemzeties jellegűt már már restelli egy pár urficska fel is venni ez az, a mi elkeserít és vigasztalásul a nép tanulmányozására készlet, hol nem haltak még ki és nem romlott meg a régi erkölcs, a nemzeti önértet, a büszkeség ma is véreben van. Álljon itt egy jó módu székely jellemző mondása, milyeneket a néppel közvetlen érintkezésben lévén nem egyszer hallottam már — lelkekre — nagy vigasztalásul. Mihály gazda azon kérdésemre: hogy hát nem venne-e, — mert módja ugy is van reá — fekete ruhát? Ily választ adott: „Hjah uram, ha miundekünk — kinek módja van reá — fekete ruhát — külső országban készített fecske farku kaputát viselne, kimenne minden pénzünk, s nem maradna semmink, hej pedig mily szegények vagyunk mi a külső országhoz képest! hanem igen uram, én venni fogok egy rendbeli fekete magyar szabásu öltönyt, de nem a magam — én már vén vagyok rá, — hanem a fiam számára, és csak akkor, mikor az önértet a nemzeti büszkeség — mi véreben van — azon fokra jut, hogy népe, nemzete iránt lelkesülve, annak ősi öltönyt — mig czélszerűbbet nem tanál*) nem fogja felcserélni a haszontalan és sokkal kevésbé alkalmas, czifra, tarka-barka ruhákkal, és nem fog arra vetemülni, hogy mint egy új diák — kitől hallottam — elég merész legyen azt mondani, hogy szégyenelli magyar ruhát venni föl.....!“

Nem czélom a Mihály gazda tapasztalt, átértett és érzett igazságait részletezni, vagy a világ előre haladottságát a divat terén jelezni, de mégis fel kell említenem, hogy ez ma már annyira haladt, miszerint városunkban, a székely-fővárosban Maros-Vásárhelyt történt meg, hogy egy különben uri család estélyén, midőn a sok között

*) Székely szókijetés „talál“ helyett.

Kérés Gáspárovics József urhoz.

Miután az e városi éji csendháborítások megszüntetéséért a tkts városi rendőrkapitánysághoz e perezig eredménytelenül esedezett a nyugalmat óhajtó közönség, lévén ezen csendháborítások szakadatlanok; holott azon polgárnak nyugalomát, ki nappal dolgozik, hivatalos kötelessége a rendőrségnek megőrizni.

Miután az e városi rendőrségnél csak ön az, a kitől ezen éjen át ordító nemes publikum némileg tart, és minthogy a rendőrségnél csak ön az, a ki néha egy-egy rendőri ügyes fogást véghez viszen, felszólítom önt:

Tud-e valamit ezen ordító éjeli csavargó közönség létezéséről?, s ha igen, szándékozik-e ezen részeges csavargók háborgatásaitól a városi munkás polgárságot, tisztviselőket, családok beteg tagjait; szóval: mindenkit, kinek nyugalomra szüksége és joga van, megoltalmazni?!

Ne csodálkozzék uraságod, hogy egyenesen önhöz fordulok, mivel véletlenül azon tapasztalatra jöttem, hogy városunkban rendőrségi személyzet van ugyan, de rendőrség nincsen, — ugyanis furcsa eset történt velem.

Meg akartam tudni, hogy a város utcáinak határtalan rosz tisztítását ki felügyeli? Jókorr reggel volt. — Ott jön egy hosszú száru pipás alkapitány a tanácsház felé, fel s alá sétál a vetemény és tejfelsorba — tehetetlen vágygylal ölelgeti a kétes jellemű menyecskéket az erkölcsiség nagyobb dicsőségére; hozzá fordulok s kérdem: ugyan ki ügyeli fel a város tisztítását? — A policzia! lön a rövid felelet, — de lám ott jön egy másik nem épen oly hosszú száru tajtékipipás alkapitány ur, oly méltóságteljes léptekkel, mint akármelyik tőkerugott csizmadia; alázattal fordulok hozzá, mondván: tekintetes ur! ki ügyeli fel az utcák tisztítását? A policzia! lön a rövid felelet; — de ott lebeg, mint zefir, egy más alkapitány ur, hasonlóan közép hosszúságú szárba dugott tajtékipipával, gondolám ez már kielégíti hivatlan kandságomat, hasonló kérdésemre hasonló felelet lön a rövid válasz; de amott jön tudományos elmélyedésbe süllyedve az egyik director ur, — pipa van a kezében, — na ehez már fordulni sem mertem kérdésemmel, az adandó laconicus választ homlokáról leolvastam. — Végül jött a főkapitány ur, félkurta száru tajtékipipából bodor füstöket eregetve, na ekkor már plane megfutamodtam, nem mertem kandi kérdésemmel alkalmatlankodni.

Mondhatom szép pipa collectio! Idősebb St. Z. azt szokta mondani: a pipa a korhelység zászlója; — Isten mentsen, urak, hogy a mondatot önökre alkalmazni kívánnám, még a gondolat ellen is tiltakozom; hanem anynyi igaz, hogy önöknek szép hosszú száru pipáik vannak; de azért én mégis azon kérdésemre, hogy ki ügyeli fel a város utcái tisztítását? határozott feleletet nyerni képes nem valék. — Én nem azt kérdeztem, hogy mi? vagy mely? hivatal? hanem személyesen ki? van megbízva az utcák tisztítása felügyelésével. Policzia collectiv név, ez alatt több hivatalos személy értendő — tehát többen vannak a felügyelők. — Quod multi curant, nemo curat! igazán beteljesedik.

Hanem visszatérve az éjeli csendháborítókra, egy alázatos indítványgyal járulok a tkts tanács és communityhoz.

Rége a policziát Boeskor Politiae adjunctus és Vass Zsiga városszolga alkották, éjente pedig a cizirkáló polgárok tartották fenn. Mindenesetre olcsóbb s eredményeiben a mostaninál nem rosszabb felügyelet volt az. Reducálják a policziai személyzetet két alkapitányra, ez által 1200 frtot, bocsássák el a fogadott semmit sem tevő bakttereket s állítsák helyre a polgárok sorozatos éjeli cizirkálását, s ezáltal mintegy 1800 frtot s tehát összesen 3000 frtot gazdálkodna meg a város és nyerne jobb éji felügyeletet; mert a polgár jobban megőrizné polgártársai nyugalomát, mint a fogadott bakter.

Egy polgár, ki nappal dolgozván, az éji nyugalomhoz joggal bír.

K ü l f ö l d.

Franciaország. A francia hivatalos lap szerint az „Orenoque“ haza rendelése semmiféle változást nem jelent Franciaország gondoskodó és rokonszenves érzelmeiben: a pápa ő szentsége iránt. Uj hajó lön a pápa rendelkezésére bocsátva, a „Kleber“ hadi gőzös, mely már megkapta a rendeletet, hogy Toulonból Corsikába menjen. Ezzel a négy év óta sok diplomatai eszmecserére alkalmas adó Orinoque-ügy a francia kormány észélessége folytán úgy van elintézve, hogy az olasz kormány megszabadult azon kellemetlen helyzettől, hogy egy ide-

gen hadi hajó cizirkáljon partjai mentében, másrészt a pápa folyton rendelkezhetik egy francia hajóval, ha Olaszországból távozni akar.

Spanyolország kormányá jegyzéket intézet a francia kormányhoz, mely hosszú sorát tartalmazza Franciaország elleni panaszoknak és nehezteléseknek, hogy a Carlisták Franciaországban pártfogoltatnak, s a spanyol határok őrzése nem vétetik komolyan. Ezzel szemben a „Bulletin Francais“ október 14-ről érkezett táviratok szerint azt mondja, hogy Decazes az aug. 6-ki feleletben kimutatta, hogy Franciaország megtett minden intézkedést, melyet a nemzetközi szokás igényel s a „Debats“ pedig okt. 13-ról azt írja, hogy Franciaországnak az a kötelessége, hogy határait őrizze; de nem az, hogy a spanyol polgárháborút befejezze. Ha a spanyol kormány talált új elnököket, kik megteszik e szolgálatot, ám lássa, fogadja ezek segélyét és válják az egészségére.

Németország. A „Börzencourir“ okt. 13. arról értesül, hogy a berlini törvényszék megkapta a párisi nagykövetség hivatalos naplóját, melybe Arnim sajátkezűleg beiktatta az általa magánleveleknek mondott okmányokat.

A „Provincial Correspondenz“ okt. 14-ről, egy hosszasan cikket közöl az Arnim elleni vizsgálatról, melynek indoka szerinte a legkisebb összeköttetésben sincsen azon korábbi eseményekkel, melyek Arnimnak a diplomatai tevékenységről való elmozdítását előidézték, és mint egyedüli világos okra, reá mutat azon körülményre, hogy Arnim azon iratokat, melyeket a külügyi hivatal, mint sajátját tekintett, kiadni vonakodott.

Bécs okt. 14. katonai részről hirlik, hogy sok nyugdíjaztatás fog bekövetkezni, melyek egy része az utolsó katonai gyakorlatokkal hozható kapcsolatba.

Az egyesült államokból írják, hogy Grant elnöknek harmadszori megválasztatása az eddigi gyakorlat daczára, valószínűséggel keresztül fog menni.

H i r r o v a t.

József főherczegnek városunkból lett eltávó-zása s a Székelyföldön utazásáról következőkben tudósítanak: Ő Fensége folyó hó 7-én délutáni 4 órakor érkezett meg Csikszeredába. A város nyugati bejáratánál nagyszerű diadalkapu volt emelve. Csikszék és Csikszereda városnak minden rangu hivatalnokai és előljárói, a megyei alispán és városi polgármester vezetése alatt, ugyisintén az egész papság és honvéd-tisztikar a főherczegnek egész a közel fekvő nagy erdő aljáig elébe ment. A tisztelgők itt várták a főherczegot, ki kíséretével délután 4 órakor csakugyan meg is érkezett. A főherczeg a tisztelgők részéről lelkesült éljenzéssel fogadtatott és azokkal rendre beszédbe ereszkedett. A városban mindenütt lelkes ovatiókkal fogadtatott. Az ablakok tömve voltak hájos hölgyekkel, kik kendőjüket lobogtatták a főherczeg felé, míg az utca a harsogó éljenektől visszhangzott. Egy óra múlva a főherczeg a honvédtiszteket figyelte meg, maga a honvédség el volt bocsátva. Ezután a főherczeg a városban tett sétát s annak nevezetesebb pontjait figyelemmel tekintette meg. — A főherczeg a fogadtatás által ép úgy, mint a vidék nagyszerűsége által el volt ragadtatva. — Este az egész város ki volt világítva s a főherczeg tiszteletére nagyszerű tűzijáték rendeztetett. Az egész város, valamint a vidék lakói ellepték az utcákat, lelkesülten éljenezvén a főherczegot. A főherczeg már 8-kán reggel az alispán kíséretében meglátogatta a gymesi szorost. Ő Fensége Gyimesben csak pár órát időzött, melyeket arra használt fel, hogy a Moldva és Csikszék határán levő vámot, valamint a szoros nagyszerűségeit megtekintse és bámulja. A főherczeg Gyimesből ismét Csikszeredába tért, hova késő este érkezett, s daczára késői érkezésének, 9-kén korán reggel már Kézdi-Vásárhelyre távozott.

Deák Ferencz városligeti nyári lakásából, melyben az idén csak rövidebb időt töltött, f. hó 15-én délután költözködött be új lakásába, az egyetemteri gróf Hadek-féle házba. Az öreg úr, kinek egészségi állapota tetemesen javult, már régen, igen régen nem cserélt lakást, s tudvalevőleg csak barátai s tisztelői kérelmének s orvosának határozott kívánságára váltotta föl az „Angol királynő“ szállodában elfoglalt szerény lakását, mostani új és pompás, tiz szobából álló lakásával.

A szüretetek felől mindenünnen kielégítő híreket veszünk; a termés sehol sem mondható ugyan mennyiségileg bár fél termésnek sem, de a mit szűrnék, az kitűnő jó, úgy, hogy az idei mustfok az 1862-ik évivel versenyezik. Városunkban a szüretetek csak folyó hó 26-án veszik kezdetüket.

Az Úr papja s hívei lakukba térnek vissza. Az utcák zajtalan, némák lesznek; az egész falu fölött ünnepi csend honol. És:

E néma csendet csak az egymás mellett sebesen el-el-surranó, vagy egymás lépteit sebesen követő, egy gyermekcsoport zavarja meg.

Kísérjük csak ezen gyermekcsoportokat: ezek nagy bizonyossággal újból az iskolába mennek.

— „Aadjon Isten jó reegelt meester báácsinak, meester nééninek!“ — hangzék egyszerre száz torokból a megérkezett karaván-csapat reggeli köszöntése.

— No már újból itt vannak a nyakamon! Bizonybizony mégis sanyaru élet ez az enyim — mormogá magában mester bácsi.

Itt bizony — szólal meg a jó öreg háta mögött egy ártatlan, csengő gyermekhang — mester bácsinak azért fizetjük az egy ezüst huszást, s ezen kívül búzát s kukuricizát, hogy tanítson bennünk!... azért bizony!

Ejnye, semmirekellő kópéja! Mi kereseted itt? Iskolába takarodjál, mert... mert most mindjárt meghallalak!...

No no, apjuk, hadd el; hát nem látod, hogy a bíró uram Ilonája! Ugy is beburkolódzott kedves Ilonkám — szól mester néni — hogy alig is ismerünk rá.

Igen... igen... a bíró uram Ilonája?... s a jó öreg a kezében tartott „suhogót“ az ajtó sarkába visszahelyezi.

Mester bácsi! — szól Ilon — a tata azt parancsolta, hogy délután 4 órakor legyen nálunk — s ezzel kisurran a szobából.

Meglásd anyjuk! az a stabilis bíró ismét rosza töri fejét, ez oly bizonyos, mint a nap. Emlékszel, a nyáron, mikor elkényesztetett emberkéi a cziheresbe szöttek, s ezen gaz tettükért, mikor meg akarám vala — úgy szépen — fenyíteni, akkor rontott rám az a „falu-száju“ felesége, s oly pellengérré állított, s oly látális viszonyba jövének, hogy... Oh, ha erre a szerencsétlen órára visszagondolok... úgy borsózik a hátam bele; bágyadt tagjaim reszketnek s ereimben a vér mind lankadtabb, lankadtábban kezd lüktetni.

De apjuk! ne fogjon úgy el a kétségbeesés; hisz tudtommal efféle kázus, gyermekeivel most nem történt!

(Folytatása köv.)

KOVÁSZNA, 1874. október 11-én.

Tekintetes szerkesztő úr!

Becses lapja 80-ik számában a kovásznai képviselők választásáról megjelent levélre vonatkozólag, az igazság kiderítése tekintetéből van szerencsénk nyilvánítani, miként a választásnál is, fájdalom! mint a legtöbbnél, az előlegesen berendezett s már állandósított kortestőmeggyőzött, s ennek tulajdonithatni a választás mostani eredményét is.

Mindenesetre tevékeny szerepet játszott e választásnál, aljárásbíró Csia György úr, ki tekintélyes alakjával mindenütt ott volt a választó nép között, s szembeállott bárkivel, ki votumával mást kívánt megajándékozni; jelesül egy egyént dorgáló parancsával a választók közül kiűtasított, sat.

No de ezért este a kortesek hőstettüket meg is ünnepelelték Bachus oltáránál.

Hogy az ellenjelöltek egyike 5, másik csak 6 votumot kapott — ez igaz; de, hogy e személyek jelöltek lettek volna, ez légből kapott állítás.

A 6 votumot kapott egyén, egész nap burgonya ásatni volt, tehát nem volt jelen; az 5 votumot kapott egyén is csak akkor tudta meg a jelöltséget, midőn már a votizálásnak vége volt: akkor tudta meg, hogy becses neve erkölcsös úton szerepel.

Tehát e votumok nem a kortesektől, hanem az el nem tántorított egyesektől kerültek.

Kénytelenek vagyunk tehát az említett levéllel szemben kinyilatkoztatni, hogy Kovászna nagy községe e választásnál semmi érettségi jelt sem mutatott s nem is mutathat addig, míg kortesek és hivatalos pressio szüli a választás eredményét.

Teljes tisztelettel: *)

több nyugotti.

*) E levelet — habár kivonatban — készséggel közöljük s nagyon örvendénk, ha az abban irt tények illetékes egyének által megcáfoltatnának; ellenesetben Kovászna nem csak országos, hanem községi képviselő-választásáról is egyaránt nevezetes lenne előttünk. Szerk.

— **Női olvasókör** van alakulóban városunkban, mi czélból az aláírások most folynak. Czélja e körnek egy olvasó-könyvtár beszerzése mellett hetenkénti összejövetelek által az otthon óráit némileg változtatossá tenni; szóval: összejövetelek által fölfrissíteni a nálunk amugy is únalmassá vált társadalmi életet. Az aláírási íven már sokan vannak följegyezve, s reméljük, hogy hölgyeinknél az egyesülés iránt eddig is tanusított kitartás rövid idő alatt megferemti ez egyeletet is.

— **A háromszéki honvédelméket** mult vasárnap leplezték le Seps-Szt-Györgyön. Az emlékszoport Gerendai készítette, szürke porosz gránitból, 18 láb magas, alant két oroszlánal carrarai szürke márványból. A szobor 2664 frtba, s a leszállítás, fölállítás és rácszat, mintegy 1000 frtba került.

— **Péterfi Béla és Zsombori Gyula** a napokban nyitották meg a Nagy-Szentkirály-utczában csinosan berendezett fűszer-, festék- és anyag-kereskedésüket, összekapcsolva id. gróf Teleki Domokos úr jó hírű czelnai borai elárúsításával. A n.-szebeni és temesvári kir. lottógyűjtőde szintén ezen üzletben van elhelyezve. A minden igényeknek megfelelő kereskedést bátran ajánlhatjuk a közönség figyelmébe.

* **Borsodi Demeter Lajos**, városunk egyik szorgalmas kereskedője s azon tevékeny férfi, ki a magyar ipart a legközelebbi években oly fíradhatatlan buzgalommal igyekezett a külfölddel megismertetni, a tegnapi reggel a ragályos himlő áldozata lett.

— **Elismeréssel** említiük fel, hogy a rendőrség sokszoros felszólalásunk figyelembe vételével a bérkocsikat számmal ellátott lámpák tartására kötelezte, és a bérkocsik ezzel már el is vannak látva, csakhogy a világitást ellenőrizni is kell. Meg lesz talán az is.

— **A „Vasárnapi Ujság”** október 11-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Kepes Gyula (arcképpel.) — Szent László tála. (Költemény, Gáspár Imrétől.) — Régibb magyar írók csarnoka, II. — Az északi sarkvidéken, II. Vadászat vizen és jegen. — A milánói főtemplom (képpel.) — A törpék országa. — Utazás a tenger alatt. (Regény, képekkel illusztrálva. — Komáromig és Komáromban. — Az aradi gyászünnepek okt. 6-án. — A hétről. (Tárca.) — Irodalom és művészet, stb. rendes rovatok.

— **„Magyarország és a Nagyvilág”** 41-ik számának tartalma: Képek: A Rudolf-rakpart. — A titkos forrás. — Olaszországi képek: I. Római környékből. II. A „Monte Pincio.” — Egy öreg pár. Szöveg: — Rudolf-rakpart. — A titkos forrás. — Olaszországi képek: I. Római környékből. II. A „Monte Pincio.” — Egy öreg pár. — Nagyvárad ostroma. Történelmi rajz Deák Farkastól. (Folytatás.) — Egy békés harsztudósító élményei. (Elbeszéli ő maga.) — Szívbeli tartozások. Regény Maquet Ágosttól. (Folyt.) — Kollárz János és Szilágyi dearája. (Vége.) — Úti vázlatok. (Porzótól.) — Különfélék. — Sakkfeladvány. — Képtalány. — Szerkesztői üzenetek. Előfizetési díj: Negyedévre 2 frt. 50 kr. Évenként 2 diszes jutalomkép. — Az 1874-iki évfolyam eddig megjelent számai még kaphatók.

— **Beküldetett és megjelent az „Otthon”** című szépirodalmi és ismeretterjesztő havi közlőny első füzeté. Szerkeszti Závodszki Károly. Az első füzet már magára keszkezik a vállalt talpraesettsége és életrevalóságáról. Tartalma: Petőfinék hat darab — az „Athenaeum” diszes kiadásából kihagyott költeménye, melyekhez szerkesztő egy rhapsodikus bevezetést irt. E költemények után következik László Mihálytól egy elbeszélés „Thales csillaga” címmel, ezután egy kisebb társadalmi tanulmány György Aladártól „A nők társadalmi helyzete” címmel. Ezt követi az irodalmi arcképek ciklusában, Arany János arcképe Vidortól. Endrődi Sándor „Alvajáró” című költeménye. „Romeo és Julia,” humoreszk, Török Kálmántól; az „Új Petőfi kiadás,” kritika, Bartók Lajostól; végül: egy tárca, Láng Lajostól és az „Értesítő” foglalnak abban helyet A legjobb nevű írókkal találkozunk már e füzetben, mint munkatársakkal, s ez magában elég garancia arra, hogy az „Otthon” iránt — mely hivatva van a régi „Aurora” mintájára, a szépirodalmi nemzedék versenyterévé válni — a legszebb reményeket kössük; bátran ajánljuk is e kiállítására nézve is csinos és izlésteljes havi közlőnyt t. olvasóink becses figyelmébe.

Maros-Vásárhelyt, 1874. október 15-én tartott heti vásáron mutatkozott piaci árjegyzék.

Egy 16 kupás véka tisztabúza . . .	1 frt 80 kr.
„ „ „ „ rozs . . .	1 „ 15 „
„ „ „ „ tőrökbúza . . .	1 „ 25 „
„ „ „ „ árpa . . .	— „ 90 „
„ „ „ „ alakor . . .	— „ 55 „
„ „ „ „ zab . . .	— „ 52 „

Egy kinőtt pipe	— frt 80 kr.
Egy tyúk	— „ 50 „
Egy pár csirke	— „ 50 „
Egy tojás	— „ 2 „
Egy font marha- vagy borjúhús	— „ 16 „
„ „ sertéshús	— „ 34 „
„ „ borbécs hús	— „ 12 „
„ „ tömlőtúr	— „ 40 „
„ „ szalonna	— „ 52 „
Egy kupa tehéntej	— „ 12 „
„ „ bivaltej	— „ 16 „

Törvénykezés.

A maros-vásárhelyi m. kir. ítélő tábla nyilvános ülésében az 1874-dik évi október 12-én és következő napjain következő ügydarabok adatnak elő

III. Tanács bűnügyekben.

Nagy Samu r. bíró által.

Gergely Zaharia s társa: tolvajság. Barabás Mózesné: becsületsértés. Mátyás János: közbiztonság elleni kihágás. Köpeczi János: becsületsértés. Gazdeu Antonia: lopás. Bányai Lajos: becsületsértés. Boiantiu Tódor: t. sértés. Tamasovics János s társa: testi s becsületsértés. Simon Péter: lopás. Stanila George: becs. sértés. Costea Varaschiva s társa: t. sértés. Kirneán Sámson: t. sért. Pap Vaszi: b. sért. Nemes Paitenia: testi sértés. Faur Juon és társa: t. sért. Szász András: lopás.

Vajda Simon r. bíró által.

Ferencz József: kihágás. Reiss Albert s társa: kihágás. Gál Lajosné: kihágás. Dancs Rozália: kihágás. Pap Tódor: kihágás. Bozdog Solomie s társa: emberölés.

Popovics Szerván r. bíró által.

Schakander Heléna: becs. sértés. Munteán Niculae s társa: lopás. Dumitrás Ilie s társa: tolvajság. Veisburg Hermán: becs. sértés. Hodis Aurél: életbiztonság elleni kihágás. Boeriu Juon Jakab: becsületsértés. Magurai

Simion s társa: testi s. Fergete Indrej a Lupului testi sértés. Marosán Nicolae: becs. sért. Poncz István: b. s. Kimpeán Nasztaria: lopás. Izsák Petru: vagyonbiztonság elleni kihágás. Janes Kosta s társa: csalás. Szentkirályi Árpád: becs. sért. Lakatos Máthé: súlyos t. sértés. Juon Simion: könnyű t. sértés. Máthé Antonia: közsend és rend elleni kihágás. Kuku Lazaru Petru: lopás. Hurtal Mária: sikkasztás. Kilián Niculae: lopási kihágás.

Spech Adolf r. bíró által.

Bakur Manea: becsületsértés. Strigom Juon s társa: közintézetek elleni kihágás. Valics József s társa: vadászati jog elleni kihágás. Bögözi Magdolna: becsületsértés. Spiridon Botta: súlyos testi sértés. Bikovics Gregor: b. sértés. Halász Máriskó: t. sértés. Blesch Johán s társa: t. sértés. Vaedt Mathias: lopás. Stancu Juon: t. sértés. Csergezaniu Anna: becsületsértés.

Stojka Antal r. bíró által.

Kaba Juonutiu s társa: súlyos t. sértés. Dragoiu Niculae lui Creciunu s társa: súlyos testi s. Szikora István s társa: csalás. Vissu Jakab: testi s. Pável Petru s társa: testi s. Esken János s társa: testi s. Mant Miklósné s társa: tulajdonbiztonság elleni kihágás. Horsia Vastilie: becs. sértés. Copeineán Joana: becs. s. Orbán István: testi s. Mallmer Márton: testi s. Villesch János: testi s. Gaodák Mária: becs. sértés. Moische Todor Raszula: lopási kihágás. Szilágyi Anka: becs. s. Asztalos Mihály: becs. sértés.

Gruz István pótbíró által.

Comolli Natale, Ilie Mihaile, Tóth Lajosné, Kovács Ignác, Gusoczki Anna, Albert Gábor, Lázár Juon, Porkoláb Jánosné s társa, Zenn Márton, Dancs Beniamin, Schreiber Jakab, Tuzson János, Gyöngy Mihály, Szotyori Andrásné: becsületsértésért. Csoma Lajos, Varga Sándorné: tolvajság. Hegedüs Ferencz, Barabás András, Lev Juon, Maris Juon, Nicula Jozsiv, Moldován Dumitru, Baldor Petrusz: testi sértés.

Felelős szerkesztő:

KUTI ALBERT.

Főmunkatárs:

DOBAI ALBERT.

HIRDETMEÉNYEK.

Vizsgálatok meg mindent, s tartások meg a jót!

(66) (1—24)

Számtalan esetekben jónak bizonyult s orvosi tekintélyek és magánosak tanusítványai által kitüntetett gyógyszerek.

Dr. Miller móhővény-nedve.

Leghathatós szer köhögés, mellhurut, nátha, nyálkasság, rekedtség, kezdődő tüdővész, s a gyermekek számárhurutja ellen; ezer meg ezer esetben bebizonyulva. — Egy eredeti üvegtégely ára, használati utasítással 3 nyelven 50 kr. o. é.

Miller óvbalzsama görcsök ellen.

Törvényes vegytani elemzés szerint 1868. ápril 8-ról a növényország leghasznosabb neiből a legszorgalmazatosabban készítve, erősítő és üdítő hatásánál fogva messzire kitűnőleg ismerve a gyomor és végbél nyálkassága, emésztéshiány, gyomorgyengeség, görcsös gyomorhaj, vérhas, puffadás és kólika-fájdalmak ellen. Ezenkívül leghathatós és legerősebb szer hosszas és kimerítő beteg évek ellen. Egy nagy üveg ára 1 frt 50 kr., kisebb üveg 80 kr.

Valódi minőségben a következő raktárakban kapható: Maros-Vásárhelyt Bucher M. kereskedőnél, Aradon Tonts és társánál, ugy Prener W.-nél, Balasfalván Schissel. K. gyógyszerésznél, Beszterczén Kelp F.-nél, Baróthon Libitzky M. gyógyszerésznél, Szászvároson Rekert gyógy., Gyulafehérvárt Fröhlich Gyula gyógyszerésznél, Csikszeredán Leicht F.-nél, Fogarason Steinburg I.-nél, Gy.-Ditrón Szathmári I.-nél, Gy.-Szt-Miklóson Fröhlich F.-nél, Brassóban Jekelius Nándor, Kugler Ede, Száva gyógyszerészek és Galtz G. kereskedőnél, K.-Vásárhelyt Lukács F.-nél, Kolozsvárt Binder K. gyógyszerésznél, Kovácsnán Mehlik és Imre, Medgyesen Hinz A. gyógyszerésznél, Szász-Régenben Dietrich S.-nál, S.-Szt-Györgyön Csutag és társánál, Segesvárt Teutsch I. B., Szamos-Ujvárt Csasz J.-nél, Temesvárt Wessely M.-nél és I. Peiber gyógyszerésznél, Abrudbányán M. Vlád gyógyszerésznél.

Használati utasítás mindegyik szerhez három nyelven.

(65) 2—2

Kronheim Éva divatárusnő Maros-Vásárhelyt Szt-György-utca.

Most Bécsből hazaérkezvén, ajánlja igen dúsán ellátott női kalapraktárát, u. m.: legújabb téli bársony női kalapokat 3—7 frtig. Továbbá legújabb Párizsi s Bécsi divatu bársony, ugy spanyol állású téli női kalapokat 12—25 frtig; egyszersmind egészen új állású kapison s baslik 3—6 frtig; végre pedig mindenféle színű és szélességű selyem szalagokat, valamint legújabb féle virágokat.

(63) (2—3)

Malom-bérlet.

A maros-vásárhelyi ev. ref. egyház köz tudomásra hozza, hogy a Maros vizén levő két kövű szítás műmalmát műszerkezetével, a reá vezető gyalog-hiddal, a 3-ik zsilippel és az árokban levő viznek egy hetedével, molnár-házzal 1874. december hó 1-jétől 1879. ápril hó 30-ig, bezárólagosan terjedő időre, folyó év november hó 4-én d. e. 10 órakor az egyház szentgyörgy-utczai 1087. szám alatti iskolaházánál tartandó közárverésen bérbe adja.

A kikiáltási ár évenkénti 1500 frt o. é. Az árverezők kötelesek 10% bánatpénzt készpénzben letenni, és a levert haszonbérösszeget háromszorosan felérő biztosítási képességüket tanusítani.

Írásbeli ajánlatok is elfogadhatnak az árverés megkezdéséig.

A bérlet tárgyairól és feltételeiről kebli gondnok t. Vályi Károly urnál lehet értesülni, kívánatra ezen felvilágosítások és feltételek bérmentesen megküldetnek.

M.-Vásárhelyt, 1874. october 11-én.

Az ev. ref. egyházi tanácstól.